

Llythrennedd – Darllen ar draws y cwricwlwm Y Cyfnod Sylfaen

		Meithrin	Dosbarth derbyn	Blwyddyn 1	Blwyddyn 2
Elfennau	Agweddau	Mae dysgwyr yn gallu:	Mae dysgwyr yn gallu:	Mae dysgwyr yn gallu:	Mae dysgwyr yn gallu:
Canfod, dethol a defnyddio gwybodaeth	Strategaethau darllen	<ul style="list-style-type: none"> dewis gwahanol fathau o ddeunyddiau darllen, gan gynnwys llyfrau adnabod geiriau cyfarwydd fel ei enw ei hun a phrint yn yr amgylchedd fel logos dehongli ystyr drwy luniau mewn llyfrau, gan ychwanegu manylion wrth esbonio adnabod lluniau ar sgrin a dehongli eu hystyr 	<ul style="list-style-type: none"> dewis deunyddiau darllen gan gynnwys llyfrau adnabod bod geiriau'n cael eu ffurfio o ffonemau (seiniau) a bod ffonemau'n cael eu cynrychioli gan graffemau (llythrennau ysgrifenedig): <ul style="list-style-type: none"> cyfuno cyfuniadau o lythrennau segmentu cyfuniadau o lythrennau darllen geiriau syml megis geiriau cytsain-llafariad-cytsain darllen penawdau a thestunau syml gan adnabod geiriau aml eu defnydd dangos ymwybyddiaeth o'r atalnod llawn wrth ddarllen dangos ymwybyddiaeth o'r gwahaniaeth rhwng storïau a thestunau gwybodaeth deall ystyr nodweddion gweledol y testun, e.e. <i>darluniau, ffotograffau, diagramau a siartiau</i> adnabod geiriau a lluniau ar sgrin a deall eu hystyr 	<ul style="list-style-type: none"> dewis deunyddiau darllen ac esbonio ystyr testun a pham maent yn ei hoffi defnyddio'r strategaethau darllen a ganlyn yn fwyfwy annibynnol: <ul style="list-style-type: none"> strategaethau ffonig i ddatgodi geiriau adnabod geiriau aml eu defnydd cliwiau'r cyd-destun, e.e. <i>gwybodaeth flaenorol</i> cliwiau graffig a chystrawennol hunan-gywiro gan gynnwys ailddarllen a darllen ymlaen darllen testunau addas yn gywir ac yn rhugl darllen ar goedd gan roi sylw i'r atalnod llawn a'r gofynnod darllen ar goedd â mynegiant, gan ddangos ymwybyddiaeth o'r ebychnod a dyfynodau adnabod nodweddion testun syml megis teitlau a lluniau er mwyn esbonio'r testun chwilio am gliwiau yn y testun er mwyn deall gwybodaeth deall ystyr nodweddion gweledol a'u cysylltiad â'r testun ysgrifenedig, e.e. <i>darluniau, ffotograffau, diagramau a siartiau</i> adnabod geiriau a lluniau ar sgrin sy'n gysylltiedig â phwnc 	<ul style="list-style-type: none"> dewis deunyddiau darllen yn annibynnol gan roi rhesymau dros eu dewisiadau defnyddio'r strategaethau darllen a ganlyn yn fwyfwy annibynnol ar gyfer ystod ehangach o destunau cyfarwydd ac anghyfarwydd: <ul style="list-style-type: none"> strategaethau ffonig adnabod geiriau aml eu defnydd cliwiau'r cyd-destun, e.e. <i>gwybodaeth flaenorol</i> cliwiau graffig a syntactig hunan-gywiro, gan gynnwys ailddarllen a darllen ymlaen darllen ystod ehangach o destunau addas yn fwyfwy cywir a rhugl darllen ar goedd gan roi sylw i'r atalnodi, gan gynnwys atalnod llawn, gofynnod, ebychnod a dyfynodau, gan amrywio goslef, llais a chyflymder adnabod a defnyddio nodweddion testun, e.e. <i>teitlau, penawdau a lluniau</i>, i ganfod a deall gwybodaeth benodol chwilio am eiriau allweddol i ganfod am beth mae'r testun yn sôn defnyddio holl nodweddion gwahanol y testunau i ddeall eu hystyr, e.e. <i>lluniau, siartiau a'r cynllun</i> adnabod geiriau allweddol er mwyn chwilio am wybodaeth ar sgrin, a newid y geiriau chwilio yn ôl yr angen
	Ymateb i'r hyn a ddarllenwyd	Darllen a deall	<ul style="list-style-type: none"> cofio manylion stori neu destun drwy ateb cwestiynau penagored neu ddefnyddio lluniau i'w helpu dechrau gwneud cysylltiadau â'u profiadau eu hunain wrth wrando ar lyfrau/testunau neu wrth edrych arnynt 	<ul style="list-style-type: none"> ail-ddweud storïau cyfarwydd mewn ffordd syml adnabod gwybodaeth o destun gan ddefnyddio nodweddion gweledol a geiriau perthnasu gwybodaeth a syniadau o destun gyda phrofiad personol 	<ul style="list-style-type: none"> ail-ddweud digwyddiadau o ddarn o naratif yn y drefn gywir codi gwybodaeth sy'n gysylltiedig â gwrthrych testun dwyn i gof fanylion o destunau gwybodaeth defnyddio profiad personol er mwyn gallu deall testunau'n well
	Ymateb a dadansoddi	<ul style="list-style-type: none"> dangos diddordeb mewn llyfrau a mwynhau eu cynnwys dilyn llyfrau lluniau a thestunau a ddarllenir iddynt ac ymateb yn briodol. 	<ul style="list-style-type: none"> dangos diddordeb mewn llyfrau a deunyddiau darllen eraill ac ymateb i'w cynnwys dilyn testunau sy'n cael eu darllen iddynt gan ymateb yn briodol. 	<ul style="list-style-type: none"> mynegi barn am wybodaeth yn y testun archwilio iaith, gwybodaeth a digwyddiadau mewn testunau gwneud cysylltiadau rhwng testunau a ddarllenwyd a gwybodaeth arall am y pwnc. 	<ul style="list-style-type: none"> mynegi barn am wybodaeth gan ddefnyddio manylion o'r testun dangos dealltwriaeth a mynegi barn am iaith, gwybodaeth a digwyddiadau mewn testunau gwneud cysylltiadau rhwng testunau a ddarllenwyd a gwybodaeth newydd am y pwnc.

Llythrennedd – Darllen ar draws y cwricwlwm Cyfnod Allweddol 2

		Blwyddyn 3	Blwyddyn 4	Blwyddyn 5	Blwyddyn 6
Elfennau	Agweddau	Mae dysgwyr yn gallu:	Mae dysgwyr yn gallu:	Mae dysgwyr yn gallu:	Mae dysgwyr yn gallu:
Canfod, dethol a defnyddio gwybodaeth	Strategaethau darllen	<ul style="list-style-type: none"> defnyddio ystod o strategaethau i ddeall ystyr geiriau a brawddegau, gan gynnwys gwybodaeth am ffoneg, gwreiddiau geiriau, teuluoedd geiriau, cystrawen, trefn testun a gwybodaeth flaenorol am y cyd-destun darllen testunau gwybodaeth byr yn annibynnol gan ganolbwyntio darllen ar goedd gan ddefnyddio atalnodi i helpu'r mynegiant cip ddarllen (sgimio) i gael trosolwg ar destun, e.e. <i>pwnc, pwrpas</i> chwilio am wybodaeth benodol mewn testunau gan ddefnyddio cynnwys, mynegeion, geirfâu, geiriaduron defnyddio cliwiau gweledol, e.e. <i>darluniau, ffotograffau, diagramau a siartiau</i>, er mwyn gwella dealltwriaeth adnabod dibenion gwahanol testunau, e.e. <i>rhoi gwybodaeth, cyfarwyddo, esbonio</i> adnabod sut mae testunau'n cael eu trefnu, e.e. <i>rhestr, pwyntiau â rhifau, diagramau â saethau, tablau a phwyntiau bwled</i> dod o hyd i wybodaeth ar dudalennau gwe gan ddefnyddio nodweddion sgrin, e.e. <i>barrau offer, barrau ochr, penawdau, saethau</i> 	<ul style="list-style-type: none"> defnyddio ystod o strategaethau i ddeall ystyr geiriau a brawddegau, gan gynnwys gwybodaeth am ffoneg, gwreiddiau geiriau, teuluoedd geiriau, cystrawen, trefn testun a gwybodaeth flaenorol am y cyd-destun darllen testunau, gan gynnwys testunau heb fawr o gliwiau gweledol, yn annibynnol, gan ganolbwyntio defnyddio dealltwriaeth o gystrawen y frawddeg ac atalnodi i ddeall ystyr cip ddarllen (sgimio) i gael prif neges testun neu'r prif syniad mewn pennod llithr ddarllen (sganio) am wybodaeth benodol gan ddefnyddio amryw o nodweddion mewn testunau, e.e. <i>teitlau, darluniau, geiriau allweddol</i> adnabod sut mae testunau'n gwahaniaethu yn ôl eu pwrpas, eu strwythur a'u cynllun dod o hyd i wybodaeth a syniadau ar dudalennau gwe, gan ddefnyddio gwahanol ffyrdd o chwilio ac asesu pa ffyrdd yw'r rhai mwyaf effeithlon 	<ul style="list-style-type: none"> defnyddio ystod o strategaethau i ddeall ystyr geiriau a brawddegau, gan gynnwys gwybodaeth am ffoneg, gwreiddiau geiriau, teuluoedd geiriau, cystrawen, trefn testun a gwybodaeth flaenorol am y cyd-destun darllen testunau estynedig yn annibynnol am gyfnodau cyson adnabod sut mae atalnodi'n perthyn i gystrawen brawddeg a sut mae ystyr yn cael ei lunio mewn brawddegau cymhleth defnyddio ystod o strategaethau i gip ddarllen (sgimio), e.e. <i>dod o hyd i'r geiriau neu'r ymadroddion allweddol, y byrdwn, y prif syniadau, themâu</i> llithr ddarllen (sganio) i ddod o hyd i fanylion penodol gan ddefnyddio trefnyddion graffig a thestunol, e.e. <i>is-benawdau, diagramau</i> adnabod nodweddion testunau, e.e. <i>cyflwyniad i bwnc, dilyniant, darluniau, i ba raddau y mae'n ffurfiol</i> defnyddio gwybodaeth o ffynonellau yr ymddiriedir ynddynt ar sgrin ac ar bapur, gan dethol a llawrlwytho yn ôl yr angen 	<ul style="list-style-type: none"> defnyddio ystod o strategaethau i ddeall ystyr geiriau a brawddegau, gan gynnwys gwybodaeth am ffoneg, gwreiddiau geiriau, teuluoedd geiriau, cystrawen, trefn testun a gwybodaeth flaenorol am y cyd-destun darllen testunau cymhleth yn annibynnol am gyfnodau cyson deall sut gall atalnodi amrywio, gan effeithio ar gystrawen ac ystyr y frawddeg, e.e. <i>Ces i gacen(,) siocled a chaws i de</i> defnyddio ystod o strategaethau i ddod o hyd i wybodaeth, e.e. <i>cip ddarllen (sgimio) am gynnwys bras, llithr ddarllen (sganio) am fanylion</i> darllen yn fanwl, gan wneud nodiadau at ddibenion penodol chwilio ar y rhyngwyd yn ofalus gan benderfynu pa ffynonellau i'w darllen a'u credu
	Ymateb i'r hyn a ddarllenwyd	<p>Darllen a deall</p> <ul style="list-style-type: none"> nodi'n gywir bwnc a phrif syniadau testun, e.e. <i>drwy uwcholeuo, gan ddefnyddio geiriau allweddol y testun</i> dod i gasgliad ynglŷn â syniadau a gwybodaeth drwy gysylltu gosodiadau pendant, e.e. <i>achos ac effaith</i> cymryd diddordeb mewn gwybodaeth y tu hwnt i'w profiad personol <p>Ymateb a dadansoddi</p> <ul style="list-style-type: none"> defnyddio gwybodaeth o destun wrth drafod neu wrth ysgrifennu gwneud cysylltiadau rhwng yr hyn y maent yn ei ddarllen a'r hyn y maent eisoes yn ei wybod a'i gredu am y pwnc. 	<ul style="list-style-type: none"> nodi'n gywir y prif syniadau a'r wybodaeth ategol mewn testunau dod i gasgliad ynglŷn â'r cysylltiadau rhwng gwybodaeth, e.e. <i>dilyniant, pwysigrwydd</i> archwilio gwybodaeth a syniadau'r tu hwnt i'w profiad personol <ul style="list-style-type: none"> dewis a defnyddio gwybodaeth a syniadau o destunau deall sut y gall rhywbeth gael ei gynrychioli ar ffurfiau gwahanol, e.e. <i>delwedd symudol, aml-foddol a phrint</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> dangos dealltwriaeth o'r prif bwyntiau a'r manylion arwyddocaol mewn testunau, e.e. <i>map meddwl gan osod syniadau yn nhrefn pwysigrwydd, siart lif sy'n nodi proses</i> dehongli ystyr nad yw wedi'i ddatgan yn bendant, e.e. <i>beth sy'n digwydd nesaf?, pam gwnaeth hilef hynny?</i> adnabod ac archwilio syniadau a gwybodaeth sydd o ddiddordeb iddynt <ul style="list-style-type: none"> cydgasglu a threfnu gwybodaeth a syniadau o ffynonellau gwahanol dehongli'r hyn y mae awdur yn ei feddwl am y pwnc, e.e. <i>edmygu person hanesyddol, diddordeb yn unig mewn ffeithiau</i> pwyso a mesur a yw'r cynnwys yn ddibynadwy, e.e. <i>ydy ffotograffau'n fwy dibynadwy na lluniadau?</i> 	<ul style="list-style-type: none"> dangos dealltwriaeth o'r prif syniadau a manylion arwyddocaol mewn testunau gwahanol ar yr un pwnc dehongli syniadau nad ydynt wedi'u datgan yn bendant, e.e. <i>safbwyntiau neu agweddau'r awdur</i> adnabod syniadau a gwybodaeth sydd o ddiddordeb iddynt i ddatblygu dealltwriaeth bellach <ul style="list-style-type: none"> cydgasglu a gwneud cysylltiadau, e.e. <i>blaenoriaethu, categorieddion</i>, rhwng gwybodaeth a syniadau o ffynonellau gwahanol gwahaniaethu rhwng ffeithiau, damcaniaethau a barn ystyried safbwyntiau awduron gwahanol ar yr un pwnc, e.e. <i>mae llygod mawr yn diddorol neu'n broblem</i> ystyried a yw testun yn effeithiol i gyfleu gwybodaeth a syniadau.

Llythrennedd – Darllen ar draws y cwricwlwm
Cyfnod Allweddol 3

		Blwyddyn 7	Blwyddyn 8	Blwyddyn 9
Elfennau	Agweddau	Mae dysgwyr yn gallu:	Mae dysgwyr yn gallu:	Mae dysgwyr yn gallu:
Canfod, dethol a defnyddio gwybodaeth	Strategaethau darllen	<ul style="list-style-type: none"> defnyddio’u gwybodaeth am y canlynol: <ul style="list-style-type: none"> – tarddiadau a theuluoedd geiriau – cystrawen, strwythur y frawddeg a strwythur testun cyfan – cynnwys a chyd-destun i wneud synnwyr o eiriau, brawddegau a thestunau cyfan defnyddio ystod o strategaethau, e.e. <i>darllen cyflym, darllen agos, anodi, rhagfynegi</i>, i gip ddarllen (sgimio) testunau i gael y neges, y syniadau a’r themâu allweddol, a’u llithr ddarllen (sganio) am wybodaeth fanwl asesu ansawdd a dibynadwyedd gwybodaeth ar dudalennau’r rhyngwrdd gan ystyried o ble mae’n dod a gwirio pa mor gywir yw hi 	<ul style="list-style-type: none"> defnyddio’u gwybodaeth am y canlynol: <ul style="list-style-type: none"> – tarddiadau a theuluoedd geiriau – cystrawen, strwythur y frawddeg a strwythur testun cyfan – cynnwys a chyd-destun i wneud synnwyr o eiriau, brawddegau a thestunau cyfan defnyddio ystod o strategaethau, e.e. <i>darllen cyflym, darllen agos, anodi, rhagfynegi</i>, i gip ddarllen (sgimio) testunau i gael y neges, y syniadau a’r themâu allweddol, a’u llithr ddarllen (sganio) am wybodaeth fanwl dewis a dethol pa ffynonellau ar y rhyngwrdd i’w llawrlwytho neu i’w dyfynnu, yn ôl eu dibynadwyedd a’u perthnasedd 	<ul style="list-style-type: none"> defnyddio’u gwybodaeth am y canlynol: <ul style="list-style-type: none"> – tarddiadau a theuluoedd geiriau – cystrawen, strwythur y frawddeg a strwythur testun cyfan – cynnwys a chyd-destun i wneud synnwyr o eiriau, brawddegau a thestunau cyfan defnyddio ystod o strategaethau, e.e. <i>darllen cyflym, darllen agos, anodi, rhagfynegi</i>, i gip ddarllen (sgimio) testunau i gael y neges, y syniadau a’r themâu allweddol, a’u llithr ddarllen (sganio) am wybodaeth fanwl defnyddio’r rhyngwrdd yn llawn gan dethol yn ofalus er mwyn diweddarau, ehangu a dyfnhau dealltwriaeth o wybodaeth, syniadau a materion
	Ymateb i’r hyn a ddarllenwyd	Darllen a deall	<ul style="list-style-type: none"> canolbwyntio wrth ddarllen testunau, ar sgrin ac ar bapur, sydd yn newydd iddynt gan ddeall yr wybodaeth sydd ynddynt dewis y prif bwyntiau mewn testunau ac adnabod sut mae gwybodaeth a thystiolaeth yn cael eu defnyddio i’w hategu darllen rhwng y llinellau gan ddehongli a dod i gasgliad adnabod sut trefnir testun, e.e. <i>yn rhesymegol neu’n thematig</i>, er mwyn gwneud i’r cynnwys fod yn eglur ac yn llawn gwybodaeth dilyn syniadau cychwynnol sydd o ddiddordeb iddynt drwy wneud rhagor o ymchwil 	<ul style="list-style-type: none"> canolbwyntio wrth ddarllen testunau, ar sgrin ac ar bapur, sydd yn newydd iddynt gan ddeall yr wybodaeth sydd ynddynt dod o hyd i wybodaeth a thystiolaeth ychwanegol o ffynonellau gwahanol a’u defnyddio’n ddethol defnyddio, casglu a dehongli i ddeall haenau o ystyr gwneud cysylltiadau rhwng testunau, eu themâu a’u cynnwys ffeithiol ac adnabod unrhyw bwyntiau sy’n cytuno â’i gilydd neu sy’n gwrth-ddweud ei gilydd darllen o amgylch pwnc sydd o ddiddordeb iddynt a datblygu dealltwriaeth ehangach drwy ymchwilio
	Ymateb a dadansoddi	<ul style="list-style-type: none"> cydgasglu a chrynhoi gwybodaeth berthnasol, e.e. <i>dwyn ynghyd a chrynhoi ffeithiau a syniadau am bwnc</i>, o destunau gwahanol gwahaniaethu rhwng ffeithiau, damcaniaethau a barn gan ddefnyddio tystiolaeth i ddangos y gwahaniaethau cymharu safbwyntiau ar yr un pwnc a phwysu a mesur p’un yw’r mwyaf dilys gwerthuso cynnwys, cyflwyniad ac apêl testun. 	<ul style="list-style-type: none"> crynhoi a chyfuno gwybodaeth, e.e. <i>cyfrif cryno o bwnc eang</i>, gan ddefnyddio ffynonellau gwahanol gwahaniaethu rhwng rhagfarn a barn wrthrychol gan esbonio sut maent yn wahanol adnabod gwahanol safbwyntiau ar bwnc ac unrhyw feysydd lle ceir cytuno a gwrth-ddweud gwerthuso testunau yn ôl eu hansawdd a’u lefel diddordeb. 	<ul style="list-style-type: none"> cyfuno a dadansoddi gwybodaeth er mwyn hybu dealltwriaeth ddofn, e.e. <i>o achosion, canlyniadau, patrymau</i>, gan ddefnyddio ffynonellau gwahanol gwahaniaethu rhwng ffeithiau/tystiolaeth a rhagfarn/dadl adnabod gwahanol ddehongliadau ar ffeithiau a gwybodaeth a’u cloriannu gwerthuso pa mor ddefnyddiol a dibynadwy yw testunau.

Llythrennedd – Darllen ar draws y cwricwlwm
Cyfnod Allweddol 4

		Blwyddyn 10	Blwyddyn 11	Ymestyn
Elfennau	Agweddau	Mae dysgwyr yn gallu:	Mae dysgwyr yn gallu:	Mae dysgwyr yn gallu:
Canfod, dethol a defnyddio gwybodaeth	Strategaethau darllen	<ul style="list-style-type: none"> defnyddio eu gwybodaeth am: <ul style="list-style-type: none"> darddiadau a theuluoedd geiriau cystrawen, strwythur y frawddeg a strwythur testun cyfan cynnwys a chyd-destun wneud synnwyr o eiriau, brawddegau a thestunau cyfan defnyddio ystod o strategaethau, e.e. <i>darllen cyflym, darllen agos, anodi, rhagfynegi</i>, i gip ddarllen (sgimio) testunau i gael y neges, y syniadau a'r themâu allweddol a'u llithr ddarllen (sganio) am wybodaeth fanwl, gan ddethol a rhoi sylwadau ar y prif sylwadau a themâu defnyddio'r rhyngwyd, gan ddewis a dethol testunau ac asesu pa mor ddibynadwy a phwysig ydynt 	<ul style="list-style-type: none"> defnyddio eu gwybodaeth am: <ul style="list-style-type: none"> darddiadau a theuluoedd geiriau cystrawen, strwythur y frawddeg a strwythur testun cyfan cynnwys a chyd-destun wneud synnwyr o eiriau, brawddegau a thestunau cyfan defnyddio ystod o strategaethau, e.e. <i>darllen cyflym, darllen agos, anodi, rhagfynegi</i>, i gip ddarllen (sgimio) testunau i gael y neges, y syniadau a'r themâu allweddol a'u llithr ddarllen (sganio) am wybodaeth fanwl, gan ddethol a rhoi sylwadau aeddfed ar y prif sylwadau a themâu defnyddio'r rhyngwyd, gan ddewis a dethol testunau ac asesu pa mor ddibynadwy, pwysig a chywir ydynt 	<ul style="list-style-type: none"> gwerthuso arddull awduron a'u defnydd o ffurf, strwythur ac iaith, gan ymateb yn gyson i destunau yn hyderus ymateb yn ystyrion ac yn feiriadol gan ddangos gwreiddioldeb wrth ddadansoddi a dehongli dangos bod ganddynt drosolwg dda o destunau ac ymateb yn hyderus ac yn graff i brif syniadau a themâu cymharu a thrawsgyfeirio'n hyderus ac â chrebwyll.
	Ymateb i'r hyn a ddarllenwyd	<p>Darllen a deall</p> <p>Ymateb a dadansoddi</p> <ul style="list-style-type: none"> cymharu a chyferbynnu themâu a materion ar draws ystod o destunau ac yn gwneud cysylltiadau rhwng testunau ymchwilio'n annibynnol i ystod eang o ffynonellau i ddatblygu dealltwriaeth lawn o faterion anghyfarwydd cyfodod a dadansoddi gwybodaeth er mwyn cael dealltwriaeth fanwl o ffynonellau sydd o bosibl yn cyflwyno safbwyntiau cyferbyniol deall y gwahaniaeth rhwng ffeithiau/tystiolaeth a thuedd/dadl ac yn gallu nodi'r gwahaniaeth hwnnw trwy roi sylw ar bwyntiau amlwg a chasgliadau rhoi sylw ar ddehongliadau gwahanol o'r materion a'r syniadau, gan ddefnyddio'r testun i gefnogi'u barn gwerthuso pwrpas, effaith a dibynadwyedd testunau. 	<ul style="list-style-type: none"> ymchwilio'n annibynnol i ystod eang o ffynonellau i ddatblygu dealltwriaeth lawn o faterion cymhleth ac anghyfarwydd cyfodod a dadansoddi gwybodaeth er mwyn cael dealltwriaeth eang a chytbwys o ffynonellau sydd o bosibl yn cyflwyno safbwyntiau cyferbyniol deall sut y gall testun gael ei ddehongli'n wahanol, gan nodi'r gwahaniaeth rhwng ffeithiau/tystiolaeth a thuedd/dadl ac ymchwilio'n fanwl i hyn ymchwilio'n fanwl i ddehongliadau gwahanol o'r materion a'r syniadau, gan ddefnyddio'r testun i gefnogi'u barn gwerthuso pwrpas, effaith a dibynadwyedd testunau yn hyderus. 	